

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی تهران

معاونت آموزشی

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

واحد برنامه‌ریزی آموزشی

چارچوب طراحی «طرح دوره»

اطلاعات درس:

گروه آموزشی ارابه دهنده درس: گروه اخلاق پزشکی

عنوان درس: اخلاق پزشکی عمومی و اخلاق حرفه ای

کد درس: ۶

نوع و تعداد واحد: ۴ واحد

نام مسؤؤل درس: دکتر علیرضا پارساپور

مدرس/ مدرسان: دکتر مجتبی پارسا، دکتر احسان شمسی، دکتر فریبا اصغری، دکتر حمید رضا نمازی، دکتر امیر احمد

شجاعی، دکتر عبدالصالح جعفری، دکتر علیرضا پارساپور

پیش‌نیاز/ هم‌زمان: ندارد

رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد اخلاق پزشکی

اطلاعات مسؤؤل درس:

رتبه علمی: استادیار

رشته تخصصی: اخلاق پزشکی

محل کار: گروه اخلاق پزشکی، دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران

تلفن تماس: ۶۶۴۱۹۶۶۱

نشانی پست الکترونیک: aliparsa@tums.ac.ir

توصیف کلی درس:

در این درس دانشجویان با مبانی و اصول اخلاق پزشکی آشنا شده و با مهمترین موضوعات مطرح در حوزه اخلاق پزشکی آشنا می‌شود.

اهداف کلی / محورهای توان‌مندی:

آشنایی دانشجویان با مبانی و مهمترین حیطه‌های کاربردی اخلاق پزشکی و اخلاق حرفه‌ای

اهداف اختصاصی / زیرمحورهای هر توان‌مندی:

- ۱) دانشجویان را در شناخت جنبه‌های انسانی و اخلاقی حرفه پزشکی توان‌مند سازد.
- ۲) زیربنای دانشی و مهارتی لازم برای تصمیم‌گیری اخلاقی به روش صحیح را در دانشجویان ایجاد کند.
- ۳) دانشجویان را در زمینه به کارگیری این دانش و مهارت‌ها در تجزیه و تحلیل مسائل و تصمیم‌گیری اخلاقی توان‌مند سازد.
- ۴) آشنایی با اخلاق پزشکی کاربردی و مهمترین موضوعات آن
- ۵) ارتقاء مهارت تشخیص و حل مسائل اخلاقی
- ۶) آشنایی با مبانی اخلاق سازمانی و مهارت ترویج اخلاق در یک سازمان سلامت

رویکرد آموزشی^۱:

ترکیبی^۲

حضوری

مجازی

روش‌های یاددهی - یادگیری با عنایت به رویکرد آموزشی انتخاب شده:

رویکرد مجازی

- کلاس وارونه
- یادگیری مبتنی بر بازی دیجیتال
- یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی
- یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
- یادگیری اکتشافی هدایت شده
- یادگیری مبتنی بر سناریوی متنی

^۱. Educational Approach

^۲. Blended Approach: Blended learning is an approach to education that combines online educational materials and opportunities for interaction online with traditional place-based classroom methods.

یادگیری مبتنی بر مباحثه در فروم

سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

رویکرد حضوری

سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)

بحث در گروههای کوچک

ایفای نقش

یادگیری اکتشافی هدایت شده

یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)

یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)

یادگیری مبتنی بر سناریو

استفاده از دانشجویان در تدریس (تدریس توسط هم‌تایان)

یادگیری مبتنی بر بازی

سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

رویکرد ترکیبی

ترکیبی از روش‌های زیرمجموعه رویکردهای آموزشی مجازی و حضوری، به کار می‌رود.

تقویم درس:

ردیف	عنوان مبحث	روش تدریس	تعداد جلسه	نام مدرس / مدرسان
۱	کلیات و گستره اخلاق پزشکی	سخنرانی تعاملی	یک جلسه	دکتر احسان شمسی کوشگی
۲	شان اخلاقی و سیر تکوینی انسان و جایگاه آن در تصمیم سازی های پزشکی	سخنرانی تعاملی	یک جلسه	دکتر احسان شمسی کوشگی
۳	فقه، حقوق و اخلاق پزشکی و نسبت میان آنها	سخنرانی تعاملی	یک جلسه	دکتر عبدالصالح جعفری
۴	ماهیت و مدل های رابطه پزشک و بیمار	سخنرانی تعاملی	دو جلسه	دکتر مجتبی پارسا
۵	تعارض منافع در نظام	سخنرانی تعاملی /	دو جلسه	دکتر مجتبی پارسا

ردیف	عنوان مبحث	روش تدریس	تعداد جلسه	نام مدرس / مدرسان
	سلامت	یادگیری مبتنی بر سناریوی متنی		
۶	رازداری، محرمانگی، حریم خصوصی	سخنرانی تعاملی / یادگیری مبتنی بر سناریوی متنی	یک جلسه	دکتر پونه سالاری
۷	اتونومی و رضایت مؤثر و آگاهانه	سخنرانی تعاملی / یادگیری مبتنی بر سناریوی متنی	دو جلسه	دکتر علیرضا پارساپور
۸	ظرفیت تصمیم گیری، امتناع از درمان، تصمیم گیرنده جایگزین	سخنرانی تعاملی / یادگیری مبتنی بر سناریوی متنی	یک جلسه	دکتر علیرضا پارساپور
۹	گفتن خبر بد	سخنرانی تعاملی / یادگیری مبتنی بر سناریوی متنی	یک جلسه	دکتر حمیدرضا نمازی
۱۰	جنبه های اخلاقی در خطاهای پزشکی خود و همکاران، برخورد با همکاران ناتوان،	سخنرانی تعاملی / یادگیری مبتنی بر سناریوی متنی	دو جلسه	دکتر علیرضا پارساپور
۱۱	جنبه های اخلاقی در تبلیغات پزشکی	سخنرانی تعاملی	یک جلسه	دکتر علیرضا پارساپور
۱۲	جنبه های اخلاقی در رسانه و سلامت الکترونیک	سخنرانی تعاملی	یک جلسه	دکتر حمیدرضا نمازی
۱۳	جنبه های اخلاقی در آغاز حیات (سقط جنین و ...)	سخنرانی تعاملی / یادگیری مبتنی بر سناریوی متنی	یک جلسه	دکتر علیرضا پارساپور
۱۴	جنبه های اخلاقی در فناوری های کمک باروری	سخنرانی تعاملی	یک جلسه	دکتر علیرضا پارساپور
۱۵	مبانی تصمیم گیری	سخنرانی تعاملی	یک جلسه	دکتر احسان شمسی

ردیف	عنوان مبحث	روش تدریس	تعداد جلسه	نام مدرس / مدرسان
	اخلاقی در مراقبت های پایان حیات (تعریف و تشخیص مرگ، تمایزات مشکل آفرین، احتضار و حیات غیر مستقر)			گوشکی
۱۶	خودداری از درمان های نگهدارنده حیات، اتانازی، advance directive	سخنرانی تعاملی / یادگیری مبتنی بر سناریوی متنی	یک جلسه	دکتر احسان شمسی گوشکی
۱۷	جنبه های اخلاقی در پیوند اعضا	سخنرانی تعاملی	یک جلسه	دکتر احسان شمسی گوشکی
۱۸	جنبه های اخلاقی در خدمات غیر ضروری، پزشکی زیبایی، مداخلات بیهوده و پزشکی تدافعی	سخنرانی تعاملی / یادگیری مبتنی بر سناریوی متنی	یک جلسه	دکتر احسان شمسی گوشکی
۱۹	تعهد و رفتار حرفه ای	سخنرانی تعاملی / یادگیری مبتنی بر سناریوی متنی	چهار جلسه	دکتر فریبا اصغری
۲۰	اصول استدلال و مشاوره اخلاقی	سخنرانی تعاملی	دو جلسه	دکتر فریبا اصغری
۲۱	جنبه های اخلاقی در علوم شناختی و اعصاب و فناوری های عصبی و شناختی	سخنرانی تعاملی	یک جلسه	دکتر حمیدرضا نمازی
۲۲	اخلاق سازمانی	سخنرانی تعاملی	دو جلسه	دکتر امیر احمد شجاعی
۲۳	جنبه های اخلاقی در هوش مصنوعی و و داده های کلان	سخنرانی تعاملی	یک جلسه	دکتر پونه سالاری
۲۴	اخلاق در فناوری های	سخنرانی تعاملی	یک جلسه	دکتر پونه سالاری

ردیف	عنوان مبحث	روش تدریس	تعداد جلسه	نام مدرس / مدرسان
	سلولی، پزشکی بازساختی			
۲۵	جنبه های اخلاق در فناوری ژنتیک و ژنتیک پزشکی	سخنرانی تعاملی	یک جلسه	دکتر پونه سالاری

وظایف و انتظارات از دانشجو:

منظور وظایف عمومی دانشجو در طول دوره است. وظایف و انتظاراتی نظیر حضور منظم در کلاس درس، انجام تکالیف در موعد مقرر، مطالعه منابع معرفی شده و مشارکت فعال در برنامه های کلاس

روش ارزیابی دانشجو:

- ذکر نوع ارزیابی (تکوینی/تراکمی): مشارکت دانشجو و حضور فعال در کلاس، آزمون پایان ترم
- ذکر روش ارزیابی دانشجو: آزمون تشریحی
- ذکر سهم ارزشیابی هر روش در نمره نهایی دانشجو به ترتیب ۵ و ۱۵ نمره

✓ **ارزیابی تکوینی (سازنده):** ارزیابی دانشجو در طول دوره آموزشی با ذکر فعالیت هایی که دانشجو به طور مستقل یا با راهنمایی استاد انجام می دهد. این نوع ارزیابی می تواند صرفاً با هدف آرایه بازخورد اصلاحی و رفع نقاط ضعف و تقویت نقاط قوت دانشجو صورت پذیرفته و یا با اختصاص سهمی از ارزیابی به آن، در نمره دانشجو تأثیرگذار باشد و یا به منظور تحقق هر دو هدف، از آن استفاده شود.

نظیر: انجام پروژه های مختلف، آزمون های تشخیصی ادواری، آزمون میان ترم مانند کاربرگ های کلاسی و آزمونک (کوئیز) های کلاسی

✓ **ارزیابی تراکمی (پایانی):** ارزیابی دانشجو در پایان دوره است که برای مثال می تواند شامل موارد زیر باشد:

- آزمون های کتبی، شفاهی و یا عملی با ذکر انواع آزمون ها برای مثال آزمون های کتبی شامل آزمون های کتبی بسته پاسخ اعم از «چندگزینه ای»، «جورکردنی گسترده»، «درست- نادرست» و آزمون های کتبی باز پاسخ اعم از تشریحی و کوتاه پاسخ، آزمون های استدلالی نظیر آزمون ویژگی های کلیدی، سناریونویسی با ساختن فرضیه و .... آزمون های عملی که

۱. Formative Evaluation
۲. Summative Evaluation

برای مثال می‌تواند شامل انواع آزمون‌های ساختارمند عینی نظیر^۱ OSCE،^۲ OSLE و ... و یا ارزیابی مبتنی بر محل کار^۳ با استفاده از ابزارهایی نظیر^۴ DOPS، لاگ‌بوک^۵، کارپوشه (پورت فولیو)^۶، ارزیابی ۳۶۰ درجه^۷ و ..... باشد.

منابع:

الف) کتب: توسط استاد مربوطه معرفی خواهد شد.

ب) مقالات:- بسته به هر مبحث مقالاتی مطرح خواهد شد.

ج) محتوای الکترونیکی: منابع از طریق سامانه نوید در اختیار فراگیران قرار خواهد گرفت.

د) منابع برای مطالعه بیشتر:

شیوه ارزیابی دانشجوی

حضور فعال در مباحث کلاس و تکالیف

امتحان پایان ترم

---

۱. Objective Structured Clinical Examination

۲. Objective Structured Laboratory Examination

۳. Workplace Based Assessment

۴. مشاهده مستقیم مهارت‌های بالینی Direct Observation of Procedural Skills: روشی است که به طور ویژه، برای ارزیابی مهارت‌های عملی (پروسیجرها) طراحی شده است. در این روش فراگیر در حین انجام پروسیجر، مورد مشاهده قرار می‌گیرد و عملکرد وی بر اساس یک چک لیست ساختارمند، ارزیابی می‌شود. با این روش، بعد از هر بار انجام آزمون، نقاط قوت و ضعف فراگیر شناسایی می‌شوند. فرایند مشاهده فراگیر در حدود ۱۵ دقیقه و ارائه بازخورد به وی حدود ۵ دقیقه به طول می‌انجامد.

۵. Logbook

۶. Portfolio

۷. Multi Source Feedback (MSF)